

Suuret mystერიот.

Pekka Ervastian esitelmä 26/12 1915.

II

Kuten viime kerralla koetettiin esittää, eivät mystერიот ole mitään ulkonaisia opinkappaleita, vaan ne ovat elävää elämää. Ne ovat läksyjä, jotka ihmisen on opittava käytännön elämässä toteuttamaan elävällä tavalla, voidakseen toimia niiden mukaan. Puhuimme viime kerralla pienistä mystериоista, joille keksittiin kuvaavat nimet. Niitä kutsuttiin personallisen elämän, inhimillisen ja maallisen viisauden sekä kuoleman mystериоiksi. Samalla sanoimme, että suuret mystერიот ovat elämän, jumalallisen viisauden mystериоita, Kristus-mystериоita, jotka johtavat ikuiseen elämään. Pyrkimyksenämme oli osoittaa myös, että ne mystერიот, joita ihmisille opetetaan järjestelmällisesti salaisissa kouluissa, koskettavat elävinä todellisuuksina hyvin läheltä inhimillistä elämää. Sentähden ei ihmisen tarvitse käydä muuta kuin elämän koulua joutuakseen tekemisiin mystериоiden kanssa. Me puhuimme niistä läksyistä, jotka ihmisen on opittava voidakseen itsetietoisesti ottaa osaa pienten mystериоiden opetukseen. Niitä oppiessaan hän jo tietämättään käy mystериокoulua. Ne läksyt ovat kärsimyksen ja rakkauden läksyt. Kun ihminen oppii kärsimään tyyneesti kapinoimatta ja iloisin mielin, kun hän ottaa vastaan kärsimykset luonnollisena asioina, silloin hän oppii n.s. ”helvetin” läksyä. Ja oppiessaan personallisen rakkauden salaisuuden, joka on sitä, että hänen rakkautensa on aito, että hän todella rakastaa sitä, jota hän uskoo rakastavansa, hänelle avautuu tie pesonalliseen onneen ja hän oppii n.s. ”taivaan läksyä”. Sitä oppien hänen

rakkautensa on aina virtaavan ja uusiutuvan veden kaltainen. Se on alati uhrautuva ja siunausta uhkuva.

Totesimme myös, ettei ihminen voi oppia suurten mysterioiden läksyä, ellei hän jo ole omaksunut itseensä pienten mysterioiden opetuksia. Meidän ei tule ymmärtää tätä niin, että nuo suuret mysteriot, Kristus-mysteriot, olisivat kokonaan jokapäiväisen elämämme ulkopuolella siksi kunnes olemme käyneet läpi pienet mysteriot. Niinkuin luonnossa, kulkee kaikki elämässäänkin limittäin. Voimme sentähden milloin tahansa joutua kosketuksiin myös suurten mysterioiden kanssa. Elämän aarteistot eivät ole keneltäkään ehdottomasti suljetut. Kaikki voimme tulla osallisiksi luonnon voimasta. Emme kuitenkaan voi itsetietoisesti syventyä ennenaikaisesti uudestisyntyneen ihmisen tavalla Kristus-mysterioihin. Toisin sanoen emme voi tulla vihityiksi, ennenkuin olemme kulkenet valmistavan tien.

Tahdomme nyt muodostaa itsellemme kuvan suurista mysteριοista. Jos pienet mysteriot ovat kuoleman mysteριοita, niin suuret ovat todella sangen merkillisellä tavalla elämän mysteριοita. Muistakaamme Mestarin sanontaa: ”Nyt on otollinen hetki”. Mitä se merkitsee mysteριοiden kannalta? Sillä on erityinen merkitys. Että jokaiselle ihmiselle fyysinen elämä on arvokas, sen kaikki myöntävät. Tavallisesti tuolla toteamuksella voidaan puolustaa ihmisen itsekkyyttä. ”Mikä onkaan ihmiselle kalliimpaa kuin hänen personallinen elämänsä, josta hän ei tahdo luopua. Sen hän pyrkii säilyttämään viimeiseen asti.” Tällainen käsitys ei kuitenkaan tunkeudu kyllin syvälle, asian ytimeen. Noilla sanoilla: ”Nyt on otollinen hetki”, Mestari paljastaa syvän salaisuuden. Kristus-mysteριοiden otollinen aika on juuri tässä maallisessa elämässä. Kuoleman jälkeen sellaista aikaa ei ole. Ellei ihminen täällä maallisessa elämässä pääse osalliseksi noihin suuriin mysteριοihin, hän ei voi osallistua niihin kuoleman jälkeenkään. Pieniä mysteριοita on kyllä mahdollista silloinkin

oppia. Jos esimerkiksi ihminen maan päällä on onnistunut välttämään kärsimyksiä, hän joutuu kokemaan niitä kuoleman jälkeen. Jos hän elämässään on ollut onnettomasti rakastunut tai epäillyt rakkauden puhdistavaa voimaa, niin ainakin kuoleman jälkeen hän saa nähdä, miten ihana rakkaus on. Suuria mysterioita hän sensijaan ei voi oppia kuoltuaan. Niiden otollinen hetki on maan päällä. Koska suuret mysteriot ovat ”ikuisen elämän” mysterioita, ei ihminen voi kuoleman jälkeen päästä ”ikuiseen elämään”. Tavallisin käsityshän lienee, että ikuinen elämä seuraa kuolemaa, mutta näinhän asia ei ole.

Tämä selviää paremmin, kun koetamme ihmisen kannalta kuvata käytännöllisesti suuria mysterioita. Siis sellaisten ihmisten kannalta, jotka joutuvat osallistumaan niihin. Näihin mysterioihin liittyy useita eri läksyjä. Nyt kuitenkin kiinnitämme huomiomme vain kahteen. Me voimme nimittää toista ”minuuden kaikkiallisuuden” ja toista ”yksilöllisyyden iankaikkisuuden” läksyksi. Suurissa mysterioissa joudumme näet tekemisiin äärettömyyden kanssa. Silloin ei ihminen enää ole rajoittunut, vaan ääretön. Minuuden kaikkiallisuuden läksy on silloin samaa, kuin että ihminen oppii tuntemaan mestarin. Hän pääsee Kristuksen yhteyteen ja kohtaa mestarinsa objektiivisesti. Yksilöllisyyden iankaikkisuuden läksy sisältää sen, että ihminen oppii tuntemaan Kristuksen subjektiivisesti. Kun ryhdymme pohtimaan mainittua objektiivisuutta ja subjektiivisuutta, tuntuu kuin niitä olisi käytettävä päinvastaisessa järjestyksessä. Siis siten, että minuuden kaikkiallisuutta sanottaisiin Kristuksen subjektiiviseksi tuntemiseksi ja yksilöllisyyden iankaikkisuutta hänen objektiiviseksi tuntemisekseen. Kuitenkin asia ovat päinvastoin.

Vaikka nämä ovat syviä ja vaikeatajuisia asioita sellaiselle, joka ei itse ole niitä kokenut, ovat ne käytännössä luonnollisia ja yksinkertaisia. Mitä tarkoittaa minuuden

kaikkiallisuuden läksy eli Kristuksen objektiivinen tunteminen? Me tiedämme kyllä teoriassa, mikä mestari on tai mitä Kristuksella tarkoitetaan. Kysymys onkin nyt siitä, miten ihminen voi oppia tuntemaan hänet?

Tiedämme, että jotkut ihmiset ovat näyssä nähneet mestareita ja Kristuksen. Sellaisia ihmisiä on sekä teosofeissa että Teosofisen Seuran ulkopuolella. He voivat nähdä mestarin elävänä, ei ainoastaan ikäänkuin kuvana. Syvään rukoustilaan vaivuttuaan he voivat esim. nähdä mestari Jeesuksen tai kuulla Hänen puhuvan. Niinpä kerran vanha tätivainajani sanoi minulle: ”Minä tiedän, että Jeesus kuoli ristinpuulla meidän syntiemme sovituksiksi.” ”Mistä täti tietää sen?” kysyin. ”Minä olen nähnyt sen.” Ymmärsin silloin hänen äänensä värähtelystä, että hän oli todella tuon nähnyt. Hän oli nähnyt Jeesuksen ristillä. Luonnollisesti on myös muita ihmisiä, jotka ovat nähneet samanlaisia tai toisenlaisia näkyjä mestareista. Syystä voimme nyt kysyä, eikö tällainen ole jo mestarin objektiivista, ulkokohtaista tuntemista? Jyrkkä vastaus tuohon kysymykseen kuuluu: Ei ole. Ei se vielä ole mestarin objektiivista tuntemista. Tämän tapaiset näyt ja kuulemiset liittyvät pieniin mysterioihin. Suurten mysterioiden valossa mestareiden tunteminen on toisenlaista.

Mitä on siis Kristuksen objektiivinen tunteminen ja miksi tämä fyysillinen elämämme on tuo otollinen aika? Se selviää meille vasta, kun todella ymmärrämme kuoleman jälkeistä elämää. Ihmisen kuoltua, kun hänellä ei enää ole tätä fyysillistä ruumista, hän on psykologisesti varsin merkittävässä asemassa. Tätä meidän aineellista tomumajaaamme pidetään usein vankilana, mutta vaikka se tosiaan voi olla jossain määrin vankila. Se on samalla ihmiselle suoja ja oppimisen paikka. Se on niinkuin silmälasit sellaiselle ihmiselle, joka ei näe ilman niitä. Tämä fyysillinen käyttövälineemme onkin mysterioiden kannalta niin tärkeä, että sitä vailla olemme hyvin onnettomassa asemassa. Millainen on tuo ihmisen tila silloin,

kun hänellä ei ole tätä fyysillistä ruumista? Sanotaan, että hän on puettu astraaliseen käyttövälineeseen. Tuo astraaliruumis ei ole aineellinen, kuten tämä karkea fyysillinen olemuksemme. Tuota eroa kuvaa esimerkiksi seuraava seikka. Tässä fyysillisessä ruumiissahan ihmisellä on viisi aistia, mutta astraaliruumiissa ei sellaisia ole. Sillä on kyllä kyky havaita ympäristöään, mutta sillä ei ole silmiä eikä muitakaan paikallistuneita aisteja. Koko tuo käyttöväline toimii vastaanottavana aistina. Astraalinen ihminen aistii siis koko käyttövälineellään. Kuitenkaan tavallinen vainaja ei osaa käyttää vapaasti astraaliruumistaan. Hänen tajuntansa on sidottu käsitykseen, jonka hän tuo mukanaan fyysillisestä elämästä. Niinpä hän kuvittelee, ettei ihminen osaa havaita ympäristöään muuten kuin noiden viiden aistinsa välityksellä. Sentähden hänellä ovat astraaliset silmät, korvat jne. jotka tosiasiallisesti rajoittavat hänen havaintokykyään. Voimme esittää asian myös näin: Astraaliruumis on todellisuuden kannalta de jure rajattoman värähtelykykyinen, mutta rajoitetussa todellisuudessa de facto se ihmisen kannalta kykenee värähtelemään ainoastaan tavalla, johon ihminen on tottunut. Se kykenee siis näkymättömässä maailmassa vastaamaan vain niihin värähtelyihin, jotka ovat sopusoinnussa sen oman värähdysluvun kanssa. Muita värähtelyjä se ei kykene havaitsemaan. Niinpä suurin osa henkimaailma on sille kuin lukittu kirja. Kuvitelkaamme, että seisomme henkimaailmassa jonkun vainajan vierellä. Havaitseeko hän meidät? Ei, hän ei ollenkaan huomaa meitä, ellemme soinnuta omaa käyttövälinettämme värähtelyyn, joka on sopusoinnussa hänen astraaliruumiinsa värähtelyn kanssa. Vaikka hänellä on silmät, hän ei näe meitä. Mutta jos esimerkiksi tällöin luomme ajatuskuvan kauniista maanpäällisestä auringonlaskusta ja annamme tuon kuvan liittää hänen luokseen, hän näkee sen, koska kuva on hänelle tuttu maan päältä. Tosin hänen näkemänsä kuva ei ehkä täysin vastaa lähettämäämme

ajatuskuvaa. Jos vaikka liitämme tuohon kuvaan joitakin erittäin kauniita astraalisia, hänelle tuntemattomia värejä, niin niitä hän ei näe. Ottakaamme vielä toinen esimerkki. Jos olemme siinä vainajan vierellä ja ajattelemme tai oikeammin puhumme sanoen: ”Koeta miettiä, mitä on hyvyys”, niin hän ei kuule mitään. Näin siinä tapauksessa, että hän on ihminen, joka koskaan elämässään ei vaivannut päätään filosofisilla mietiskelyillä. Miten meidän nyt pitäisi menetellä, että tulisimme ymmärretyiksi? Meidän on ajateltava tilannetta, jossa ihminen on toiselle hyvä, ja välitämme tämän konkreettisen tilanteen hänen tajuntaansa. Mikäli hän on ollut hyväsydäminen ihminen, niin tuo kuva heijastuu hänen auraansa ja hän ilahtuu siitä. Nytkin saattaa tapahtua, ettei hänen auraansa tullut kuva olekaan juuri sellainen kuin me sen ajattelimme. Hänen tajunnassaan se voi herättää muiston sellaisesta maanpäällisestä tapahtumasta, jossa hän itse oli auttajana. Joka tapauksessa se tuo mukanaan hyvän tunteen.

Vainaja ei astraalimaailmassa pääse omien käsitystensä ja muistojensa ulkopuolelle. Hän ei voi siellä tajuta mitään uutta. Se, mikä vainajien havainnoissa vaikuttaa uudelta, on vain maallisten odotusten toteutumista. Niinpä uskavaiset kristityt vainajat voivat kyllä henkimaailmassa kohdata Jeesuksen ja kuulla hänen opettavan, mutta tämän astraalisen Jeesuksen opit ovat samankaltaisia kuin maallisen papin tai saarnaajan. Vain siinä määrin kuin vainaja täällä maanpäällisessä elämässä on käynyt mysteriokoulua ja koettanut oppia kärsimään ja rakastamaan, vain niin paljon on hänen maalliseen olemukseensa liitetty ainesta, joka suo hänelle jonkin verran edistystä kuoleman jälkeisessä elämässä. Kirjassa Hiljaisuuden Ääni sanotaan: ”Älä etsi opettajaa oppimisen salista”, siis: älä etsi opettajaa itsesi ulkopuolelta. Etsiessään opettajaa itsensä ulkopuolelta ihminen etsii juuri astraalitason opettajaa. Tällainen opettaja ei kuitenkaan voi opettaa hänelle mitään uutta. Jos ihminen tahtoo oppia

tuntemaan mestarin, on hänen avattava itsensä ja annettava mestarin astua sisään. Tämä on hänelle mahdotonta kuoleman jälkeisessä tilassa. Ainoastaan fyysillinen ruumiimme on niin maagillinen käyttöväline, että me voimme siinä olla sekä subjektiivisia että objektiivisia samalla kertaa. Fyysillisessä maailmassa vallitsee ero subjektiivisen ja objektiivisen välillä. Juuri tässä maailmassa voimme ottaa vastaan opetusta ylhäältäpäin. Täällä me kykenemme avaamaan sydämemme ja henkemme niin, että mestarin elämä voi virrata meihin. Näin joudumme tekemisiin mestarin kanssa ja tulemme tuntemaan hänet. Jos me näyissä näemme mestarin, emme vielä tunne häntä. Vasta kun mestarin tajunta koskettaa meitä ja hänen henkensä virtaa sydämeemme ja aivoihimme, silloin me hänet tunnemme. Tämä on ”minuuden kaikkiallisuutta”, sillä tätä kokiessamme toteamme, ettei minuutemme ole personalliseen olemukseemme sidottu. Se on kaikkialla. Toteamme myös, että juuri me itse olemme kaiken takana, olemme se rakkaus, joka rakastaa kaikkia. Olemme se Kristus, joka kärsii kaikissa. Kuoleman jälkeen tämä salaisuus on suljettu ihmiseltä, ellei hän avautunut sille jo eläessään. Ihmiselle on mahdollista nousta mestarin tajuntaan vain maanpäällisessä elämässä. Siksi ”minuuden kaikkiallisuuden” läksy on samaa kuin Kristuksen objektiivinen tunteminen. Me tunnemme hänet sellaisena kuin hän on ainoastaan silloin, kun hänen voimansa on virrannut meihin tässä maanpäällisessä elämässä.

Toinen läksy on ”yksilöllisyyden iankaikkisuus”. Personallinen elämämme on kuolevaa ja kuihtuvaa. Me kysymmekin, milloin ikuinen elämämme alkaa? Missä määrin voimme elää ikuista elämää? Tässä ilmenee nyt se elämän laki, joka tekee jälleensyntymisen välttämättömäksi. Nuorena useimmat ihmiset tuntevat ihmeellisiä aavistuksia. Koska heidän sielunsa silloin on vielä puhdas, niin he näkevät edessään ihanan elämän, jota he tahtovat elää. He näkevät myös sen tehtävän, jonka he tahtoisivat suorittaa valmiiksi.

Mitä selvempi heillä tuo ikuisuuden aavistus on, sitä enemmän se pukeutuu tällaiseen muotoon: ”Huomaan, että käsitykseni elämästä on aivan toisenlainen kuin muilla ihmisillä. Nyt tahdon näyttää, että totuus, oikeus ja kauneus ovat aivan muualla kuin missä nuo toiset sen näkevät”. Ihmisen vanhetessa nuo ihanteet useimmiten haihtuvat. Hän alkaa tavoitella samoja asioita kuin muutkin ihmiset. Tämä maanpäällinen elämä tuntuu hänestä nyt varsin tyydyttävältä. Ainakin hän ajattelee, että hänen on suoritettava ne velvollisuudet, jotka kuuluvat hänelle ja jotka hän on saanut. Ne hänen on välttämättä täytettävä.

Nuoruuden ihanteellisissa haaveissa piilee elämän syvä laki. Niiden välityksellä ihminen joutuu tekemisiin yksilöllisyyden iankaikkisuuden kanssa. ”Sinä olet sinä itse”, sanoo hänelle hänen sisin yksilöllinen itsensä. ”Elä minun neuvojeni ja ohjaukseni mukaan, niin olet onnellinen minusta ja minun elämästäni”. Kuitenkin tuo korkeampi minä haihtuu sitten, kun ihminen ei ole jaksanut olla uskollinen sen kutsulle. Jälleensyntymisen välttämättömyys on siinä, että ihmiselle yhä uudelleen tarjotaan tilaisuus kuunnella oman sisimpänsä ääntä. Näin tapahtuu, kunnes hän jo nuoresta alkaa elää jumalallisen yksilöllisyytensä iankaikkista elämää. Silloin hän jo nuorena sanoo: ”Tätä tietä minä kuljen.” Hän lähtee vakaasti kulkemaan sitä tietä. Kun ihmisen itsetietoinen henkinen elämä alkaa jo nuorena, hän joutuu tekemisiin suurten mysterioiden kanssa. Silloin ei maailmalla ole valtaa hänen ylitseen ja hän alkaa vapautua jälleensyntymän ketjusta. Vaikka hän sen jälkeen syntyy tänne vielä monta kertaa, on kuoleman valta murtunut ja hänelle paljastuu kuolevaisten elämän takana oleva yksilöllisyyden iankaikkisuus.

Minuuden kaikkiallisuus on rajaton sääli. Yksilöllisyyden iankaikkisuus on ääretön rakkaus.

Kun ihminen on kärsimyksen voittanut ja tullut rohkeaksi, kun hän on saavuttanut onnen ja tullut sääliväksi,

niin suurten mysterioiden ovet avautuvat hänelle ja Kristus-elämä on puhjennut hänessä.